

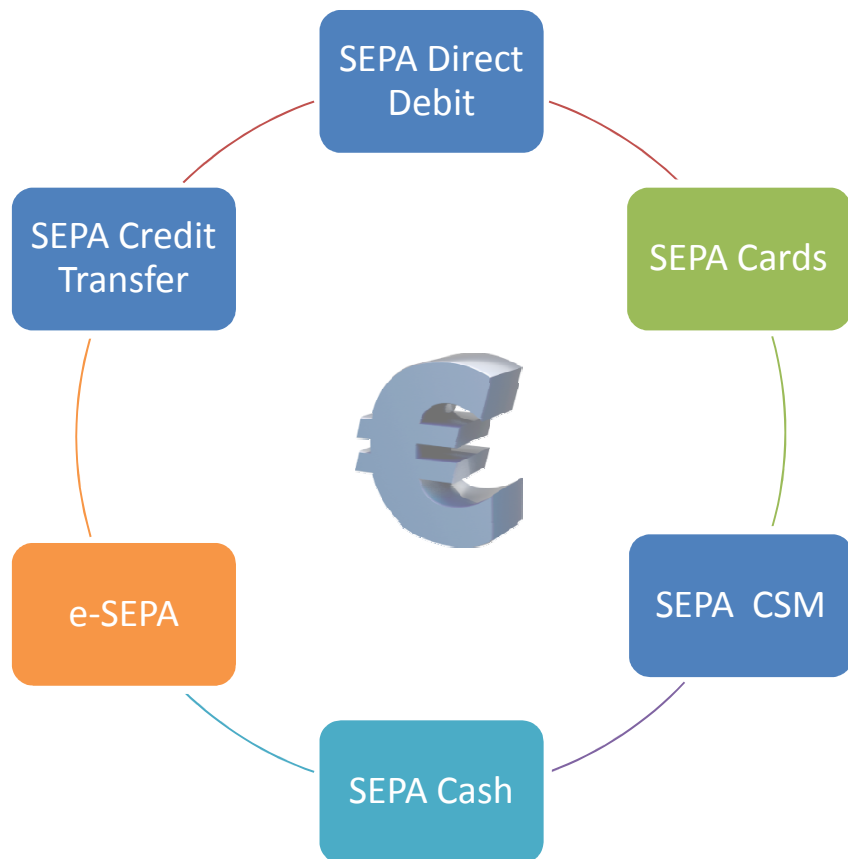
Zona Unică de Plăți în Euro - elemente de referință –

**Stadiul proiectului la nivel european și în România
Noi reglementări în domeniul plăților: Regulamentul SEPA**

Rodica Tuchilă, Asociația Română a Băncilor

Forumul Național SEPA, Ediția a V-a, IBR, 26 aprilie 2012

S€PA = ...

Integrarea schemelor existente de transfer credit și debitare directă în euro într-un set unic de scheme europene de plăți

Crearea cadrului SEPA pentru carduri – pentru efectuarea / primirea plăților prin carduri în zona euro

Utilizarea cu precădere a canalelor electronice în același timp cu reducerea costurilor cu numerarul

Dezvoltarea serviciilor electronice bazate pe instrumentele de plăți SEPA

SEPA – stadiul dezvoltării standardelor (1)

- Scheme de plăți în euro:
  - SEPA Credit Transfer – SCT
  - SEPA Core Direct Debit – Core SDD
  - SEPA Business to Business Direct Debit – B2B SDD
- Format global de mesaje pentru plățile în euro
  - standardul ISO 20022 XML
- Identificatoare unice
  - International Bank Account Number (IBAN) – pentru contul bancar
  - Business Identifier Code (BIC) – pentru bancă
- Cadru armonizat pentru infrastructurile de compensare și decontare la nivel european
  - SEPA Clearing & Settlement Mechanisms - CSM Framework

SEPA – stadiul dezvoltării standardelor (2)

- Cadru armonizat pentru card-uri
  - principii pentru bănci, scheme de carduri, furnizori de servicii
  - SEPA Cards Framework (SCF)
  - SEPA Cards Standardization Volume
- Cadru armonizat pentru numerar
  - trecerea către metodele de plata electronice și reducerea costurilor asociate cu manevrarea numerarului
  - Single Euro Cash Area - SECA Framework
- Dezvoltarea de instrumente electronice
  - e-payments
  - m-payments
  - e-invoicing

Stadiul aderării la SEPA*

COUNTRY	SCT	Core SDD	B2B SDD	Non-euro	575	139	124
Euro zone	3.968	3.789	3.323				
AUSTRIA	718	709	674	BULGARIA	23	1	2
BELGIUM	41	35	27	CZECH REPUBLIC	10	2	1
CYPRUS	15	11	1	DENMARK	106	95	95
ESTONIA	7			HUNGARY	22	1	1
FINLAND	8	7	2	ICELAND	3		
FRANCE	266	236	55	LATVIA	24	3	1
GERMANY	1.819	1.807	1.730	LIECHTENSTEIN	9		
GREECE	35	28	21	LITHUANIA	9	1	
IRELAND	11	8	3	NORWAY	126	1	1
ITALY	675	646	624	POLAND	32	3	2
LUXEMBOURG	54	17	10	ROMANIA	21	2	2
MALTA	15	4	2	SWEDEN	8	2	2
MONACO	18	18		SWITZERLAND	142	8	4
NETHERLANDS	45	28	9	UNITED KINGDOM	40	20	13
PORTUGAL	36	26	13	Grand Total	4.543	3.928	3.447
SLOVAKIA	9	12	2				
SLOVENIA	21	21	13				
SPAIN	175	176	137				

* Raport SMC 10 februarie 2012

Stadiul migrării la SEPA – zona euro

- Tranzacții SCT din total transferuri credit în euro 24,5 % (*)
- Tranzacții SDD din total debitări directe în euro 0,4 % (*)
- Tranzacții EMV din total tranzacții la terminale POS 69,2 % (**)
- Carduri (debit, credit) convertite la EMV 87,17% (***)
- Dispozitive POS convertite la EMV 93,84% (***)
- Dispozitive ATM convertite la EMV 96,70% (***)

(*) Ianuarie 2012

(**) Iunie 2011

(***) Septembrie 2011

Stadiul SEPA în România

- Aderare la SEPA Credit Transfer
  - 21 instituții de credit, 5 sucursale ale băncilor străine – 65 % din totalul instituțiilor de credit, > 90% din volumul total al plăților prin transfer credit
- Aderare la SEPA Direct Debit
  - 2 instituții de credit
- Rata de migrare la SEPA Credit Transfer (statistici BNR)
  - 2011 – sem. II – **21,68%**
- Migrare la standardul EMV – Q4 2011
  - Carduri (debit, credit) convertite la EMV – **81,20 %**
  - Dispozitive POS convertite la EMV – **98,54 %**
  - Dispozitive ATM convertite la EMV – **99,69 %**

S€PA

CADRUL LEGAL

- ✓ Directiva Serviciilor de Plăți
- ✓ Regulamentul CE nr. 924/2009
- ✓ **Regulamentul SEPA**

AUTO REGLEMENTARE

- ✓ Scheme SEPA
- ✓ Contracte aderare
- ✓ ISO 20022 XML

ADOPTARE PIAȚĂ

- ✓ Comunicare
- ✓ Oferte competitive
- ✓ Infrastructuri eficiente

Directiva Serviciilor de Plăți

- ❑ Directiva 2007/64/CE privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 97/7/CE, 2002/65/CE 2005/60/CE și 2006/48/CE și de abrogare a Directivei 97/5/CE
- ❑ stabilește un cadru legal unitar pentru susținerea inițiativei de creare a SEPA
- ❑ se aplică tuturor operațiunilor de plată efectuate în oricare din moneda statelor membre aparținând UE/SEE, dacă atât banca plătitorului cât și cea a beneficiarului se afla într-un stat membru
- ❑ plăți electronice, plăți prin card, transferuri credit, plăți prin debitare directă, tranzacții cu numerar, plăți programate, remiteri de bani
- ❑ OUG nr. 113/2009 transpune în legislația românească 2007/64/CE privind serviciile de plată în cadrul pieței interne

Directiva Serviciilor de Plăți

2 paliere:

Reglementarea, autorizarea, înregistrarea și supravegherea prudențială a instituțiilor de plăți

Conduita de piață

▪ reglementarea și supravegherea respectării regimului de transparență a condițiilor și de informare a clienților – persoane fizice și juridice

▪ drepturile și obligațiile utilizatorilor și prestatorilor de servicii de plăți

Regulamentul (CE) nr. 924/2009

- stabilește reguli pentru plățile transfrontaliere în cadrul comunității
- comisioanele percepute de un prestator de servicii de plată de la un utilizator pentru plățile transfrontaliere de până la 50.000 euro (sau echivalent) trebuie să fie identice cu comisioanele percepute pentru plățile naționale corespunzătoare, de aceeași valoare și în aceeași monedă
- accesibilitatea în cazul operațiunilor de debitare directă trebuie asigurată de furnizorii de servicii de plăți
  - în zona euro de la 1 noiembrie 2010
  - în zona non-euro de la 1 noiembrie 2014
- prevede posibilitatea statelor membre de a extinde aplicarea principiului egalității comisioanelor și pentru plățile în moneda națională
  - o plată națională efectuată în moneda statului membru în cauză poate fi considerată corespunzătoare unei plăți transfrontaliere efectuată în euro

Regulamentul (CE) nr. 924/2009

- HG nr. 1259/2010 asigură aplicarea în România a prevederilor Regulamentului (CE) nr. 924/2009
  - Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor - supravegherea respectării aplicării regulamentului în relația dintre prestatorii de servicii de plată și consumatori
  - Garda Financiară - supravegherea respectării aplicării regulamentului în relația dintre prestatorii de servicii de plată și utilizatorii persoane juridice
- Articolul 3 al HG nr. 1259 / 2010 stabilește că prevederile Regulamentului se aplică și operațiunilor de plăți efectuate în lei
- Criterii de identificare a plății naționale care corespund unei plăți transfrontaliere: canalul de inițiere, de executare și de finalizare a plății, gradul de automatizare, orice formă de garantare a plății, statutul clientului și relația cu prestatorul serviciilor de plată sau instrumentul de plată utilizat, etc.

Regulamentul SEPA

- Regulamentul (UE) nr. 260/2012 de stabilire a cerințelor tehnice și comerciale aplicabile operațiunilor de transfer de credit și de debitare directă în euro și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 924/2009, aprobat în februarie 2012
- Regulamentul este obligatoriu pentru toate statele membre UE și nu necesită adoptare în legislația națională
- Data unică de migrare a instrumentelor de plata în euro la SCT și SDD
  - 1 februarie 2014 / se pot stabili termene anterioare
  - 1 februarie 2016 pentru produse de nișă (<10%)
- Pentru furnizorii de servicii de plăți din zona non-euro
  - 31 octombrie 2016 / dacă se adoptă moneda euro înainte de 31 octombrie 2015 - în termen de un an de la data intrării în zona euro

Regulamentul SEPA

Modificări aduse Regulamentului nr. 924/2009

- se elimină limita de 50.000 euro prevăzută de Regulamentul nr. 924/2009 - plățile în euro transfrontaliere de orice valoare sunt subiect al prevederilor Regulamentului
- sunt eliminate obligațiile naționale de raportare ale prestatorilor de servicii de plăți pentru statistica bilanțelor de plăți aferente operațiunilor de plată ale clienților lor – de la 1 februarie 2016
- accesibilitatea pentru operațiuni de transfer credit și debitare directă trebuie asigurată imediat de către furnizorii de servicii de plăți din zona euro și de la 31 octombrie 2016 de către furnizorii de servicii de plăți din zona non-euro
- sunt eliminate comisioanele de compensare multilaterală (MIF) de la banca beneficiarului către banca plătitorului în legătură cu executarea unei colectări SDD - de la 1 februarie 2017 pentru debitări directe naționale

Impact asupra schemelor de plăți

- Se aplică aceleași reguli la nivelul Uniunii Europene
  - pentru plăți transfrontaliere și plăți naționale în euro
  - schemele EPC sunt practic singurele care îndeplinesc cerințele Regulamentului
- Standard obligatoriu pentru mesajele de plăți - ISO 20022 XML
- Procesare integrată STP – oriunde este posibil, inclusiv în tratarea excepțiilor
- Elemente de date obligatoriu de transmis de la inițiator la beneficiar
- Informații de remitere - 140 caractere
- IBAN – identificator unic al contului

Impact asupra relației cu clienții

- IBAN si BIC - Regulamentul prevede ca furnizorii de servicii de plăți nu vor mai solicita clienților să furnizeze codurile BIC
  - după 1 februarie 2014 pentru plăți naționale
  - după 1 februarie 2016 pentru plăți transfrontaliere
- Baza de date centralizată pentru corespondența BIC – IBAN
- ISO 20022 XML
  - transmiterea fișierelor de plăți către furnizorii de servicii de plăți prin mesaje format ISO 20022
- Consimțământul plătitorului pentru o debitare directă trebuie transmis furnizorului de servicii de plăți
- Informațiile privind mandatul trebuie transmise de beneficiar / banca beneficiarului către banca plătitorului de fiecare dată
- Mandatele sunt stocate de către beneficiar sau o terță parte în numele beneficiarului

Impact asupra relației cu clienții

- Măsuri de protecție a clienților pentru operațiunile de debitare directă
  - clientul poate limita colectarea la o sumă / frecvență maximă
  - dacă nu există dreptul de rambursare, banca trebuie să verifice suma pentru fiecare operațiune DD cu informațiile privind mandatul (MRI)
  - clienții pot bloca contul pentru anumiți furnizori – *black list*
  - clienții pot permite debitări numai pentru anumiți furnizori – *white list*
- Comisioanele de compensare multilaterală (MIF) de la banca beneficiarului către banca plătitorului în legătură cu executarea unei colectări SDD vor fi eliminate:
  - de la 1 noiembrie 2012 pentru debitări directe transfrontaliere
  - de la 1 februarie 2017 pentru debitări directe naționale
- Necesitatea de a informa / instrui utilizatorii instrumentelor de plată
- Pot fi luate în considerare anumite servicii adiționale, de exemplu administrarea mandatelor

Impact asupra infrastructurilor de procesare

- Procesarea trebuie sa îndeplinească cerințele tehnice ale Regulamentului SEPA
  - nu are încă impact asupra sistemelor de plăți de mare valoare, de tip RTGS, Target2 sau Euro1/Step1
- În spațiul inter-bancar este obligatorie utilizarea mesajelor ISO20022 XML
- Trebuie asigurată inter-operabilitatea tehnică între sistemele de plăți
- Procesare integrată Straight-Through-Processing (STP) între sisteme
- Procesarea între sisteme a celor 140 caractere privind informațiile de remitere
- Furnizorii de servicii de plăți trebuie să fie capabili sa primească plăți în euro de la orice furnizor de servicii de plăți în zona euro, prin intermediul unui ACH / PE-ACH

Consultare publica CE Green Paper

GREEN PAPER - Towards an integrated European market for card, internet and mobile payments – 11 ianuarie 2012

- Conținut:
  - descrierea situației curente în Europa a plăților efectuate prin carduri, Internet și dispozitive mobile,
  - viziunea autorităților europene privind realizarea unei piețe europene integrate a plăților,
  - identificarea obstacolelor care stau în calea atingerii acestui obiectiv.
- Principalele probleme identificate în document se referă la:
  - accesul și intrarea pe piață a furnizorilor de servicii existenți și a noilor furnizori,
  - securitatea plăților și protecția datelor,
  - eficiența și transparența prețurilor serviciilor de plăți,
  - standardizarea tehnică,
  - inter-operabilitatea între furnizorii de servicii.

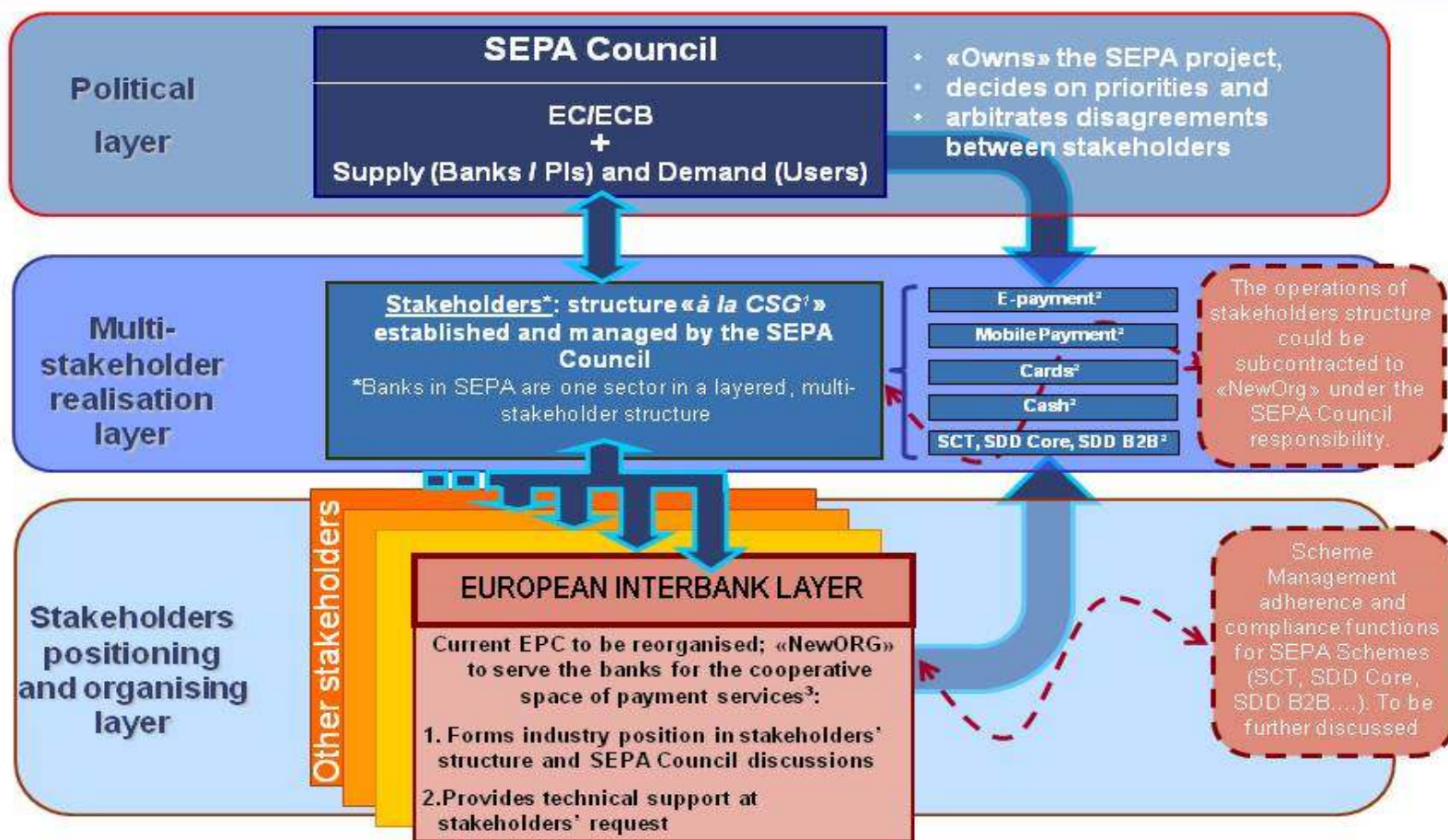
Proiectul SEPA - incertitudini

- ▶ Cerințele Regulamentului SEPA
- ▶ Discuțiile cu autoritățile publice europene și alte entități - SEPA Council - privind guvernarea SEPA și inovația în domeniul plăților
- ▶ Rezultatele investigației deschise de CE / DG-Competition în domeniul activităților EPC privind plățile electronice
- ▶ Documentul Comisiei Europene *Green Paper* privind cardurile, e- și m-payments, precum și alte inițiative ale Comisiei

Propunere EPC privind guvernarea SEPA

SEPA Governance – EPC Proposal

- Inspired by the functioning of the 'Cards Stakeholders Group'.
- Current work items (i.e. E-payments, mobile, etc.) are illustrative and may evolve in future.
- Concept of cooperative space for payment services to be clarified.

Vă mulțumesc pentru atenție

Rodica Tuchila
Director
Asociația Română a Băncilor

Aleea Negru Vodă nr. 4 - 6, Bloc C3
Sector 3, București
Tel.: 021 321 20 78, 021 321 20 80
Fax: 021 321 20 95
e-mail: rodica.tuchila@arb.ro

www.arb.ro